

Sygn. akt III PZ 19/19

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko P. [...] (...) S.A Oddział Zespół Elektrowni D.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 stycznia 2020 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w S.
z dnia 23 sierpnia 2019 r., sygn. akt VI WSC P (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S.
postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2019 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda J. S.
od wyroku tego Sądu z dnia 26 listopada 2018 r., oddalającego apelację powoda od
wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 14 lipca 2017 r., którym oddalono jego
powództwo o przywrócenie do pracy w pozwanej P. [...] (...) S.A. Oddział Zespołu
Elektrowni D.

Sąd Okręgowy w motywach orzeczenia wskazał, że wartość przedmiotu
zaskarżenia została ustalona postanowieniem tego Sądu z dnia 12 lipca 2019 r. na
kwotę 66.930 zł. W efekcie tego, zarządzeniem z dnia 17 lipca 2019 r. pełnomocnik

powoda został zobowiązany do uiszczenia w terminie 7 dni kwoty 3.317 zł tytułem uzupełnienia opłaty od skargi kasacyjnej pod rygorem odrzucenia skargi (art. 398⁶ § 1 k.p.c.), czego nie uczynił. Stosownie do art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 785 ze zm.) skarga kasacyjna podlega opłacie, a według art. 35 ust. 1 tej ustawy w sprawach z zakresu prawa pracy, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 zł, od skargi kasacyjnej pobiera się opłatę stosunkową. Natomiast na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Skoro skarga kasacyjna powoda, mimo stosownego zobowiązania, nie została prawidłowo opłacona, to podlegała odrzuceniu.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik powoda domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości, zarzucając: 1) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że wartość przedmiotu sporu w sprawie stanowi kwota 66.930 zł, chociaż w rzeczywistości wynosiła ona 12.000 zł, zatem nie miał on obowiązku uiszczenia opłaty sądowej, co wykluczało odrzucenie skargi z powodu jej nieopłacenia; 2) naruszenie art. 25 ust. 2 k.p.c. w związku z art. 26 k.p.c., przez błędną wykładnię i przyjęcie, że wartość przedmiotu sporu wskazana i niezakwestionowana przez stronę przeciwną przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy może podlegać ponownemu badaniu w dalszym toku postępowania.

W ocenie powoda, wartość przedmiotu zaskarżenia podana w skardze kasacyjnej na kwotę 12.000 zł jest taka sama, jak w apelacji. Wobec zaskarżenia skargą kasacyjną wyroku w całości nie było możliwe wskazanie innej wartości, gdyż podana w apelacji wartość przedmiotu zaskarżenia, która nie została przez Sąd pierwszej instancji sprawdzona (art. 25 k.p.c.), pozostaje - przy założeniu zaskarżenia orzeczenia w całości - aktualna jako wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym. Badanie przez Sąd Okręgowy podanej w pozwie i apelacji wartości przedmiotu sporu narusza art. 25 ust. 2 k.p.c., który pozwala na badanie wartości przedmiotu sporu tylko na zarzut zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. W rozpoznawanej sprawie w pierwszej kolejności należy zauważyć, że powód konsekwentnie domagał się przywrócenia do pracy, a zatem roszczenia majątkowego, którego wartość przy umowach o pracę na czas nieokreślony oblicza się zgodnie z art. 23¹ k.p.c. jako sumę wynagrodzenia za pracę za okres jednego roku, a wartość przedmiotu zaskarżenia zgodnie z art. 368 § 2 k.p.c. i art. 398⁴ § 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2015 r., I PZ 4/15, LEX nr 2051054; z dnia 8 lipca 2014 r., I PZ 11/14, LEX nr 1511379). Oznacza to, że prawidłowo przyjął Sąd Okręgowy, iż stosownie do treści art. 23¹ k.p.c. wartość tę stanowi suma wynagrodzenia za pracę za okres jednego roku, co przy miesięcznym wynagrodzeniu powoda w wysokości 5.577 zł wynosiło kwotę 66.930 zł i taką też wartość przedmiotu zaskarżenia ustalił z urzędu postanowieniem z dnia 12 lipca 2019 r., po sprawdzeniu wartości przedmiotu zaskarżenia. Tym samym nie ma racji powód zarzucając, że doszło do błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na przyjęciu, iż wartość przedmiotu sporu wynosiła 66.930 zł w sytuacji, gdy wynosiła ona 12.000 zł, co skutkuje zwolnieniem powoda z obowiązku uiszczenia opłaty stosunkowej. W orzecnictwie utrwalony jest pogląd, że gdy sąd kontrolujący dopuszczalność skargi kasacyjnej poweźmie wątpliwości, co do prawidłowego oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia, to ma prawo i obowiązek jej sprawdzenia. W tym celu sąd może zarządzić dochodzenie, o którym stanowi art. 25 § 1 k.p.c. i po jego zakończeniu wydać postanowienie określające prawidłową wartość przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 kwietnia 2008 r., V CZ 17/08, OSNC-ZD 2009 nr 1, poz. 8 czy z dnia 8 sierpnia 2008 r., V CZ 49/08, LEX nr 450153). Sprawdzenie wartości przedmiotu zaskarżenia prowadzi do ustalenia przez sąd wartości prawidłowej jego zdaniem (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98, OSNP 1999 nr 8, poz. 291; z dnia 23 kwietnia 1999 r., II UZ 39/99, OSNP 2000 nr 20, poz. 768; z dnia 17 maja 2006 r., II PZ 18/06, OSNP 2007 nr 9-10, poz. 137), a tą wartością w tej sprawie była kwota odpowiadająca sumie wynagrodzenia powoda za okres roku, tj. 66.930 zł.

Nie można także pominąć, że postanowienie sądu drugiej instancji ustalające z urzędu wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 394¹ § 2 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 7 listopada 2019 r.) i nie podlega samodzielnemu zaskarżeniu. Jego kontrola możliwa jest tylko w sposób pośredni, przy rozpatrywaniu zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej. Warunkiem koniecznym przeprowadzenia tzw. kontroli uprzedniej jest jednak zamieszczenie w zażaleniu stosownego wniosku na podstawie art. 380 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2002 r., II CZ 109/02, LEX nr 75273 oraz z dnia 24 września 2015 r., V CZ 49/15, LEX nr 1827144), a takiego wniosku w zażaleniu brak. W przypadku środków zaskarżenia wnoszonych przez zawodowych pełnomocników wniosek o dokonanie kontroli niezaskarżalnego postanowienia powinien być jednoznacznie sformułowany (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2016 r., IV CZ 97/15, LEX nr 1994287 czy z dnia 7 marca 2019 r., IV CZ 106/18, LEX nr 2631801 i powołane tam orzeczenia). Powyższa okoliczność powoduje, że tracą na znaczeniu zarzuty naruszenia art. 25 ust. 2 k.p.c. w związku z art. 26 k.p.c. Niemniej jednak nie ma racji powód, co wynika z rozważań dokonanych powyżej, że wartość przedmiotu sporu stanowiła kwota 12.000 zł wskazana w apelacji i skardze kasacyjnej.

Natomiast nie budzi wątpliwości, że zgodnie z art. 35 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 18 ust. 2 tej ustawy w sprawach z zakresu prawa pracy, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa 50.000 zł, od skargi kasacyjnej pobiera się opłatę stosunkową, a nie podstawową, jaką uiścił powód, a mimo wezwania powyższy brak skargi kasacyjnej nie został usunięty w ustawowo określonym terminie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2016 r., I PZ 7/16, LEX nr 2089843).

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił zażalenie.